

m.registrator@regeringskansliet.se

kopia:

filip.vestling@regeringskansliet.se

Gällande Energimarknadsinspektionens rapport Ei R2017:08, Funktionskrav på elmätare

Diarienummer: M2017/2657/Ee

Strålskyddsstiftelsen lämnar följande yttrande gällande
Energimarknadsinspektionens rapport Ei R2017:08, Funktionskrav på elmätare:

Strålskyddsstiftelsen konstaterar att förslaget helt saknar säkerhets- och konsekvensanalys gällande de risker människor och miljö kommer att utsättas för genom den ökande radiofrekventa strålning (mikrovågsstrålning) alternativt det ökande antalet transienter och övertoner på elnätet och de konsekvenser som det medför, som användning av så kallade smarta elmätare ger och i ökande omfattning kommer att ge. Uppgifter om sändningsfrekvens(er) och mätdata om RF-strålningsnivåer, respektive elektriska och magnetiska fält, saknas också. Detta trots att omfattande erfarenheter från hela världen visar mycket allvarliga konsekvenser för människor som fått denna teknik, så kallade "smarta elmätare" installerad. Mot bakgrund av i dag tillgänglig erfarenhet och kunskap om hälsorisker med radiofrekvent mikrovågsstrålning, respektive elektriska och magnetiska fält, på grund av de störningar på elnätet som genereras, riskerar förslaget att försämra det allmänna hälsotillståndet. Förslaget bör därför omarbetas så att dessa hälsorisker beaktas och tekniken anpassas utifrån detta.

Strålskyddsstiftelsen anser att en objektiv riskutvärdering måste genomföras för att utreda hälsoriskerna för människor och miljö innan beslut fattas, mot bakgrund dagens kunskap. Enligt miljöbalken är det verksamhetsutövaren som har att visa att tekniken kan bedrivas utan (påtvungad) risk för människors hälsa. Vi saknar helt dessa utredningar!

Enligt gällande miljölagstiftning får inte verksamheter som kan befaras försämra det allmänna hälsotillståndet bedrivas (MB kap 2 § 10) .

Bakgrund - Omfattande forskning visar hälsorisker

Strålskyddsstiftelsen har sedan starten 2012 systematiskt följt och redovisat ny vetenskaplig forskning gällande hälsorisker med elektromagnetiska fält och radiofrekvent strålning. Den övervägande majoriteten av forskningen visar skadlig påverkan i form av oxidativ stress, DNA-skador och påverkan på det centrala nervsystemet både från lågfrekventa magnetfält och från radiofrekvent strålning (mikrovågsstrålning) se www.stralskyddsstiftelsen.se

År 2011 klassade WHO:s Internationella Cancerforskningsinstitut, IARC, radiofrekvent/mikrovågsstrålning som "möjligen cancerframkallande", klass 2B. Sedan dess har beläggen för att strålningen orsakar cancer stärkts, och ledande cancerexperter anser år 2017 att de vetenskapliga bevisen är tillräckliga för att anse strålningen som grupp, cancerogen för människa. Det innebär samma klass som asbest, tobak och dioxin exempelvis. Gällande de magnetiska fälten klassades de av samma instans redan år 2002 som "möjligen cancerframkallande", klass 2B. <http://www.stralskyddsstiftelsen.se/2017/08/cancerexpert-bevisen-kan-inte-langre-ignorerar-mobilstralning-orsakar-cancer/>

236 vetenskapsmän har i en skrivelse (EMF Scientist appeal) uppmanat FN, WHO och medlemsländerna att informera brett om hälsoriskerna med mikrovågor och lågfrekventa elektriska och magnetiska fält och förbättra skyddet för allmänheten. Detta mot bakgrund av de ökande vetenskapliga beläggen för allvarliga hälsorisker. Krav som förutsätter att dessa tekniker används bör därför undvikas.

<http://www.stralskyddsstiftelsen.se/2015/05/190-expert-uppmanar-fn-och-who-att-battre-skydda-manniskor-mot-halsorisker-med-stralning-fran-tradlos-teknik/>

Strålskyddsstiftelsen har i flera rapporter konstaterat att både cancerfall och psykisk ohälsa har ökat i Sverige de senaste åren och att ökningarna sammanfallit med den ökande exponeringen för strålning från trådlös teknik. Eftersom omfattande forskning redan visat samband mellan cancerrisk och risk för psykisk ohälsa pga exponering för elektromagnetiska fält och radiofrekvent mikrovågsstrålning är tyvärr den försämrade folkhälsan en förväntad effekt av den ökande exponeringen. <http://www.stralskyddsstiftelsen.se/2016/11/dramatisk-okning-av-psykisk-ohalsa-en-effekt-av-okad-stralning/>

<http://www.stralskyddsstiftelsen.se/2018/01/kraftig-okning-av-cancer-i-huvud-och-hals/>

I stort sett genomgående visar även forskningen ökad risk för degenerativa sjukdomar (Alzheimers, demens och ALS) och cancer pga ökad exponering för lågfrekventa magnetfält.

<http://www.stralskyddsstiftelsen.se/2016/08/elektromagnetiska-falt-okar-risken-for-alzheimers-als-och-cancer/>

Strålskyddsstiftelsen har kontakt med många människor i Sverige som inte tål denna teknik och som riskerar livshotande symtom vid exponering (el- och mikrovågskänsliga). Det är därför av stor vikt att lagen tar hänsyn till detta så att förslaget inte medför att en stor grupp människor utsätts för livsfara eller svåra

lidanden pga att de påtvingas en för dem skadlig teknik. Detta bör skrivas in som en rättighet i den nya lagen, dvs. att detta inte enbart gäller vår Försvarsmakt utan också el- och mikro vågskänsliga privatpersoner och andra som så önskar utan att läkarintyg krävs. Denna kostnad bör belasta elnätssleverantören och inte den enskilda elkunden.

Europarådets parlamentariska församling rekommenderade år 2011 medlemsländerna att förbättra skyddet för allmänheten, informera brett om hälsoriskerna och särskilt skydda de särskilt känsliga grupperna bland medborgarna, inklusive gravida kvinnor och barn samt de med redan identifierad känslighet för strålningen (elöverkänsliga).

<http://www.stralskyddsstiftelsen.se/2014/01/europaradet-informera-brett-om-riskerna/>

Ökad exponering kommer mot bakgrund av i dag känd kunskap tveklöst att leda till ökad ohälsa, både kroniska sjukdomar, cancer och psykisk ohälsa. Lagförslaget i nuvarande form medför ökad och påtvingad exponering utan hänsyn till hälsokonsekvenser. Det strider därför mot miljöbalken 2 kap § 10 som förbjuder verksamheter som riskerar att försämra det allmänna hälsotillståndet.

Övriga synpunkter

Strålskyddsstiftelsen konstaterar också att, så som förslaget till funktionskrav på elmätare ser ut idag, så kommer ett stort ansvar för känsliga personuppgifter att läggas på privata företag, utan att den enskilde har möjlighet att påverka detta. Strålskyddsstiftelsen anser att den enskilde bör ges större valfrihet och möjlighet till integritet genom att i så stor utsträckning som möjligt ges möjlighet att välja vilka uppgifter som lämnas ut gällande elförbrukningen och hur ofta.

Strålskyddsstiftelsen anser att det bör vara valfritt om dennes elmätare ska utrustas med ett kundgränssnitt som stöds av en öppen standard som möjliggör för kunden att ta del av mätuppgifterna i nära realtid, (Krav 2, § 26 i förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el).

Likaså bör det vara valfritt om elmätaren ska möjliggöra avläsning av mätdata och uppgifter om elavbrott på distans, liksom om den ska kunna registrera mängden överförd energi per timme och kunna ställas om till att registrera per 15 minuter (krav 3 och 4, §§ 27, 28 i ovanstående förslag till förordning).

Enligt förslaget till krav 6 ska det vara möjligt för elnätsföretaget att uppgradera och ändra inställningar i elmätaren på distans. Enligt förslaget till krav 7 ska det vara möjligt för elnätsföretaget att via elmätaren kunna spänningssätta och frånkoppla elanläggningar på distans. Dessa förslag medför ökade risker för sabotage. Kraven bör därför utgå.

Strålskyddsstiftelsen konstaterar att det finns andra sätt att ta reda på hur stor elförbrukning användning av exempelvis en viss apparat ger och det finns också andra möjligheter att ta reda på när mycket respektive lite energi används, än att överföra data från alla kunder varje timma eller oftare. Strålskyddsstiftelsen bedömer därmed att riskerna och de negativa sidorna med en mer kontinuerlig mätning av

strömförbrukningen vida överskrider de eventuella fördelar som en mer kontinuerlig mätning av strömförbrukningen kan ge.

Med kännedom om de många vetenskapsmän som varnar för hälsorisker med den föreslagna tekniken och de omfattande vetenskapliga resultat som bekräftar att hälsorisker föreligger, anser Strålskyddsstiftelsen att den enskilde bör ges möjlighet att välja vilken teknik som ska användas för mätning av dennes elförbrukning, och att hela Sveriges befolkning och alla elkunder dessförinnan måste informeras om dessa risker för att kunna göra ett informerat val.

Manuell avläsning bör vara möjlig och Strålskyddsstiftelsen anser att avläsning en gång per månad är tillräckligt.

Erfarenhet från andra länder

Det finns numera erfarenhet från andra länder om mycket svåra effekter på människa och miljö av RF strålning från smarta mätare. Det finns vittnesmål om helt ödelagd hälsa och ekonomi pga denna skadliga teknik.

Se exempelvis Stop Smart Meters dokument

<http://www.mainecoalitiontostopsmartmeters.org/wp-content/uploads/2013/01/Exhibit-11-Hart-Web.pdf>

Powell, Ronald M.: Symptoms after exposure to smart meter

<https://www.scribd.com/doc/289777267/Symptoms-after-Exposure-to-Smart-Meter-Radiation>

Professor Andrew Marino i ett expertutlåtande om smarta mätare:

http://andrewamarino.com/PDFs/testimony-AAM_Report.pdf

I Norge installeras smarta elmätare. Man har redan dokumenterat många ohälsoeffekter: <https://einarflydal.com/smartmaler-historier/>

Vi rekommenderar alla beslutsfattare och utredare att se dokumentären "Take back your power" om de förödande konsekvenserna för både hälsa och vårt privatliv som denna teknik innebär. <https://takebackyourpower.net/>

Sammanfattning:

Strålskyddsstiftelsen anser sammanfattningsvis att de lagstadgade kraven på elmätare bör vara mätning en gång per månad.

Det ska vara möjligt med manuell avläsning och det bör säkerställas att det finns elmätare på marknaden som varken sänder ut pulser via elnätet eller sänder data via mobil överföring med hjälp av mikrovågor, och därmed riskerar att skada många människor allvarligt och försämra det allmänna hälsotillståndet.

Liggande proposition saknar helt hälsorisk- och konsekvensutredning, varför den inte kan antas, utan måste föregås av helt oberoende utredning om risker för människors hälsa, där de särintressen som har ekonomisk vinning av att införa smarta elmätare i alla fastigheter inte tillåts påverka utredningen. Tekniken måste ta hänsyn till påverkan på människor och miljö och anpassas utifrån det, annars riskerar Sverige att se fortsatt försämring av det allmänna hälsotillståndet.

Nuvarande förslag strider mot Miljöbalkens kap 2 § 10 eftersom ett massivt införande utan hänsyn till i dag kända hälsorisker kan förväntas försämra det allmänna hälsotillståndet.

Adelsö, 16 februari 2018

Mona Nilsson

Ordförande, Strålskyddsstiftelsen

Strålskyddsstiftelsen är en insamlingsstiftelse som arbetar för att människor och miljö skyddas mot skadlig elektromagnetisk strålning genom att informera om risker och publicera rekommendationer med Europarådets resolution 1815 som utgångspunkt. Stiftelsen verkar för skärpt lagstiftning och stärkt konsumentskydd.